

Universiteit Utrecht

*‘Juridisch inzicht is essentieel
voor succesvolle
samenwerking tussen
overheden.’*

— Mr. dr. Willem Janssen

Executive
onderwijs*

Recht, Economie,
Bestuur en Organisatie

Samenwerking tussen lokale en
regionale overheden

2019

Masterclass voor professionals

Onder leiding van programmacoördinator mr. dr. W. Janssen

Kijk voor meer informatie over onze opleidingen op www.uu.nl/rebo/executive
 www.linkedin.com/showcase/executive-onderwijs-recht-economie-bestuur-en-organisatie @UUExecutiveREBO

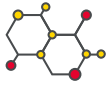
© Universiteit Utrecht, september 2018

Drukkerij: Xerox

Deze brochure is met zorg samengesteld. Aan de inhoud kunnen echter geen rechten worden ontleend.
De inhoud geeft de stand van zaken op het moment van schrijven weer.

www.uu.nl/rebo/executive

Inhoud

Over de masterclass

▶ 3

Docenten

▶ 4

Factsheet

▶ 5

Programma

▶ 6

Ervaringen deelnemers

▶ 8

*‘U wordt aan het denken gezet,
op een ander spoor geplaatst,
in verwarring gebracht, maar
krijgt ook nieuwe handvatten
aangereikt.’*

— Prof. dr. Maarten van Bottenburg
(portefeuillehouder executive onderwijs)

‘Zonder kennis van de politiek-bestuurlijke context, geen goede samenwerking’

— mr. dr. Willem Janssen

‘Bewust kiezen voor samenwerking leidt tot betere uitvoering van taken’

— mr. dr. Willem Janssen

MR. DR. WILLEM JANSSEN
Programmacoördinator

Willem Janssen is universitair docent en onderzoeker bij de Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie van de Universiteit Utrecht. Tevens is hij verbonden aan het Public Procurement Research Centre. Hij is gespecialiseerd in de juridische context van samenwerkingsverbanden tussen overheden.

INLEIDING

Lokale en regionale overheden willen hun taken steeds vaker uitvoeren in samenwerking met andere overheden. Samenwerking gaat niet vanzelf. In deze Masterclass krijgt U de noodzakelijke handvatten aangereikt om een verantwoorde keuze te maken voor samenwerking met andere overheden en om deze samenwerking succesvol vorm te geven. Kennis van de politiek-bestuurlijke en juridische context is daarvoor essentieel.

Welke mogelijkheden hebben gemeenten, provincies en waterschappen om samen te werken met andere overheden? Wat zijn de juridische en bestuurskundige randvoorwaarden om samenwerking succesvol vorm te geven en hoe kan een solide samenwerking vorm krijgen in contracten? Welke praktische overwegingen, bijvoorbeeld ten aanzien van aansprakelijkheidsrisico's, fiscaliteit en aanbestedingsaspecten, kunnen een rol spelen bij de keuze voor uitvoering in eigen beheer of samenwerking met andere overheden? Deze en andere vragen komen uitgebreid aan bod tijdens de Masterclass 'Samenwerking tussen lokale overheden'. Theorie en overheidsbeleid wordt behandeld aan de hand van praktijkvoorbeelden. Er is uitgebreide mogelijkheid voor eigen inbreng van deelnemers en reflectie hierop.

LEERDOEL

Het doel is om deelnemers op interdisciplinaire wijze op de hoogte te brengen van de allerlaatste ontwikkelingen op het terrein van samenwerking tussen lokale en regionale overheden.

Deelnemers verkrijgen kennis van de juridische vormgeving van samenwerking tussen (semi-) publieke en/of private organisaties. Er wordt ingegaan op de politiek-bestuurlijke context waarin verschillende vormen van samenwerking functioneren. Verder brengen docenten en deelnemers praktijkcasussen in. Deze worden besproken en hierop wordt vanuit verschillende invalshoeken gereflecteerd.

DOELGROEP

De Masterclass richt zich op professionals werkzaam bij lokale en regionale overheden, die in hun praktijk te maken hebben met besluitvorming over samenwerkingen. De Masterclass is gericht op overheidsjuristen, maar is goed toegankelijk voor niet-juristen, zoals directeurs en managers van gemeentelijke of provinciale diensten, inkopers en adviseurs, die op beleidsniveau ervaring hebben met samenwerkingen.

Docenten

Prof. mr. Elisabetta Manunza

Hoogleraar Europees en internationaal aanbestedingsrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht; verbonden aan het Public Procurement Research Centre.

Dr. Harmen Binnema

Universitair docent, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht.

Mr. dr. Martijn Nolen

Hoofd juridische zaken, Tilburg University.

Mr. Florian Theissen

Partner bij PROOF Adviseurs.

Mr. dr. Allard Knook

Advocaat bij Pels Rijcken Droogleever Fortuijn.

Drs. Dieks Boswinkel

Tax Partner bij PricewaterhouseCoopers.

FACTSHEET

Samenwerking tussen overheden in één oogopslag

DE ESSENTIE

U krijgt de noodzakelijke handvatten aangereikt om een verantwoorde keuze te maken voor uitvoering van taken in samenwerking met andere overheden en om deze samenwerking optimaal in te richten.

DATA EN TIJD

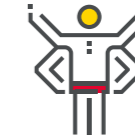
Tijd: 09.00-17.30 uur.
Bijeenkomsten: dinsdag 5 februari en 12 februari 2019.

DOELGROEP

Professionals werkzaam bij overheden, zoals overheidsjuristen, directeuren van gemeentelijke diensten, senior-managers, inkopers en adviseurs. De Masterclass is ook bedoeld voor niet-juristen die op beleidsniveau ervaring hebben met samenwerkingen.

BELASTING

Interactieve bijeenkomsten met theorie en casuïstiek. Naast de opleidingsdagen enkele uren voorbereiding per bijeenkomst.

BASISKENNIS

Verdiepend karakter; ervaring met samenwerking tussen overheden is voorwaarde voor deelname.

LOCATIE

Universiteit Utrecht, Binnenstad Utrecht.

AANMELDEN

Aanmelden kan via onze website www.uu.nl/executive/slro of neem voor meer informatie contact op met de projectassistente, T: 030 253 9382, E: executiveonderwijs.rebo@uu.nl

KOSTEN

De kosten voor deelname bedragen € 1.295,- (vrij van BTW). Dit bedrag is inclusief catering, cursusmateriaal

DUUR

Twee bijeenkomsten van een dag.

CERTIFICAAT

Deelnemers ontvangen een certificaat van deelname.

Programma Masterclass

DAG 1 DINSDAG 5 FEBRUARI 2019

De keuze voor samenwerking

09.00 – 09.30 uur

Ontvangst met koffie/thee

09.30 – 10.30 uur

Samenwerking: wie, hoe en wat?

(*mr. dr. Willem Janssen*)

10.30 – 11.30 uur

Samenwerking in Nederland binnen de Europese context

(*prof. mr. Elisabetta Manunza*)

- Publieke taken en samenwerking
- Recente tendensen op Europees en nationaal niveau

11.30 – 11.45 uur

Pauze

11.45 – 13.00 uur

De politieke en bestuurskundige context van samenwerking

(*dr. Harmen Binnema*)

- Politieke gevolgen voor lokaal en regionaal bestuur
- Voor- en nadelen van samenwerking
- Innovatieve vormen van samenwerking

13.00 – 13.30 uur

Lunch

De vormgeving van samenwerking

13.30 - 14.00 uur

Gezamenlijke reflectie op ingebrachte praktijkcasus

(*mr. dr. Willem Janssen*)

14.00 – 15.45 uur

Samenwerking & het aanbestedingsrecht: obstakel of kans?

(*mr. dr. Willem Janssen*)

- Juridische ruimte voor samenwerking
- Wat mag in eigen beheer of in samenwerking worden uitgevoerd?
- Voorwaarden voor samenwerking tussen overheden (met of zonder rechtspersoon, alleenrechten)
- Praktijkvoorbeelden

15.45 – 16.00 uur

Pauze

16.00 – 17.30 uur

Samenwerkingen als dienstverlener op de markt

(*mr. dr. Allard Knook*)

- Toepasselijkheid en handhaving van de Wet Markt & Overheid (gedragsregels)
- Algemeen belang uitzondering
- Praktijkvoorbeelden

DAG 2 DINSDAG 12 FEBRUARI 2019

De vormgeving van samenwerking (vervolg)

09.00 – 09.30 uur

Ontvangst met koffie/thee

09.30 – 11.30 uur

De vormgeving van publiekrechtelijke samenwerking

(*mr. Florian Theissen*)

- De voor- en nadelen van publiekrechtelijke samenwerking
- Voorwaarden aan lokale samenwerking in het bestuursrecht
- De Wet gemeenschappelijke regelingen: lichte of zware samenwerking?
- Praktijkvoorbeelden

11.30 – 11.45 uur

Pauze

11.45 – 13.00 uur

De vormgeving van privaatrechtelijke samenwerking

(*mr. dr. Martijn Nolen*)

- De voor- en nadelen van privaatrechtelijke samenwerking
- Samenwerkingsovereenkomst en meerjarenbeleidsplannen
- Service-level-agreements en deelnemersovereenkomsten
- Praktijkvoorbeelden

13.00 – 13.30 uur

Lunch

13.30 – 14.30 uur

Vervolg bijdrage

(*mr. dr. Martijn Nolen*)

- Joint-ventures en privaatrechtelijke rechtspersonen, inclusief het publiekrechtelijk toetsingskader oprichting en deelneming privaatrechtelijke rechtspersonen

14.30 – 14.45 uur

Pauze

14.45 – 17.00 uur

Fiscale aspecten bij samenwerking

(*drs. Dieks Boswinkel*)

- Welke rol spelen fiscale aspecten bij samenwerking?
- Vennootschapsbelasting
- Omzetbelasting en BTW

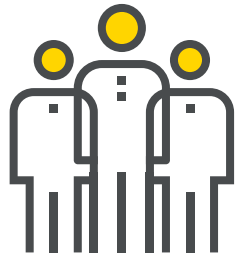
17.00 – 17.30 uur

Hoe maken we samenwerking toekomst-proof?

(*mr. dr. Willem Janssen*)

- Gezamenlijke reflectie en synthese

Ervaringen van deelnemers

SASKIA DE BOER

ADVISEUR BIJ ADVIESBUREAU KOKXDE-
VOOGD EN HAAKMEESTER ADVOCATUUR

‘Met het onderwerp samenwerking tussen overheden hebben vele stakeholders van doen. Hoewel dit in eerste instantie met name een onderwerp voor de overheid zelf en daarmee ambtelijk medewerkers lijkt te betreffen, is het ook zeker van belang voor adviesbureaus en advocaten. Daarom biedt juist ook de interactie tussen de commerciële praktijk en ambtelijk medewerkers nieuwe inzichten voor een deelnemer. Voor mij als jurist was de opbouw van de cursus goed getroffen: van overkoepelend Europees recht naar de juridische praktijk in Nederland.

*‘Voor mijn praktijk is de
masterclass zeer
relevant gebleken’*

Ook vanwege de diversiteit aan onderwerpen die bij samenwerking aan de orde komen is de masterclass voor mijn praktijk zeer relevant gebleken.’

DANIELLE HAENEN

DIRECTEUR BESTUURSZAKEN
SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD

‘Veel maatschappelijke opgaven vragen tegenwoordig om een gezamenlijke aanpak van organisaties. De vraag is dan hoe die samenwerking vorm moet krijgen en wat er bij komt kijken. Deze masterclass biedt de handvatten om een goede keuze te maken tussen de verschillende samenwerkingsvormen.

*‘Ik vond het inspirerende
bijeenkomsten met een
goede mix van theorie
en praktijk’*

Tijdens de masterclass worden allerlei (juridische) onderwerpen die bij het samenwerken komen kijken goed inhoudelijk besproken. Er is zeker ook ruimte voor discussie. Ik vond de combinatie van de inhoudelijke toelichting met relevante praktijkvoorbeelden erg nuttig. Juist die praktijkvoorbeelden geven een goed beeld over de toepasbaarheid.’